

DY-1901100501010100 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) (WEF-2019) Examination

April - 2022

Sanskrit

(Mahakavi Bharthuharikrut Nitishatkam)

(Sanskrit Compulsory Foundation)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instructions :

- (१) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(1) All question carry equal marks.
(२) કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(2) Give answer of any five questions.

- १ नीयेना यार श्लोकोनुं भाषांतर करो : १४
1 Translate four of the following verses : 14
(१) यः प्रीणयेत् सुचरितैः पितरं स पुत्रो
यदु भर्तुरेव हितमिच्छति तत्कलत्रम् ।
तन्मित्रमायदि सखे च समक्रियं-
यदेतत्त्रयं जगति पुण्यकृतो लभन्ते ॥
(२) यस्यास्ति वित्तं स नरः कुलीनः
स पण्डित सः श्रुतवान्गुणज्ञः ।
स एव वक्ता स दर्शनीयः
सर्वे गुणाः काच्चनमाश्रयन्ते ॥
(३) शक्यो वारपितुं जलेन हुतभुक्छत्रेण सूर्यातपो
नागेन्द्रो निशितांकुशेन समदौ दण्डेन गौगर्दभौ ।
व्याधिभेषजसंग्रहैश्च विविधेर्मन्त्रप्रयोगे विषं
सर्वस्यौषधमस्ति शास्त्रविहितं मुखस्य नास्त्यौषधम् ॥
(४) पद्माकरं दिनकरो विकचीकरोति
चन्द्रो विकासयति कैरवचक्रवालम् ।
नाभ्यर्थितो जलधरोऽपि जलं ददाति
सन्तः स्वयं परहितेषु कृताभियोगाः ॥

- २ नीयेना थार श्लोकोनो अनुवाद करो : १४
- 2 Translate four of the following verses : 14
- (१) प्रदानं प्रच्छन्नं गृहमुपगते संभ्रमविधिः
 प्रियं कृत्वा मौनं सदसि कथनं नाप्युचकृतेः ।
 अनुत्सेको लक्ष्म्या निरभिषव साराः परकथाः
 सतां केनोद्दिष्टं विषमासिधाराव्रतमिदम् ॥
- (२) केयूरा न विभूषयन्ति पुरुषं हारा न चन्द्रोज्ज्वला
 न स्नानं न विलेपनं न कुसुमं नालंकृता मूर्धजाः ।
 वाण्येका समलंकरोति पुरुषं या संस्कृता धार्यते
 क्षीयन्ते खलु भूषणानि सततं वाग्भूषणं भूषणम् ॥
- (३) प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन नीचैः
 पारभ्य विघ्नविहता विरमन्ति मध्या ।
 विघ्नैः पुनः पुनरपि प्रतिहन्यमानाः
 प्रारभ्यमुतमजना न परित्यजन्ति ॥
- (४) निन्दन्तु नीतिनिपुणाः यदी वा स्तुवन्तु
 लक्ष्मीः समाविशतु गच्छतु वा यथेष्टम् ।
 अधेव वा मरणमस्तु युगान्तरे वा
 न्याप्पात्यथः प्रविचलन्ति पदं न धीराः ॥
- ३ नीयेना बे ससंदर्भ समजावो : १४
- 3 Explain with reference **two** the following : 14
- (१) मनस्वी कार्यार्थी न गणयति दुखं न च सुखम् ।
 (२) शीलं परं भूषणम् ।
- ४ नीयेना बे ससंदर्भ समजावो : १४
- 4 Explain with reference **two** the following : 14
- (१) सर्वे गुणाः काश्चनमाश्रयन्ते ।
 (२) विधिरहो बलवानिति मे मतिः ।
- ५ भर्तृहरि विशेनी दंतकथाओ अने तेना जवन पर समीक्षात्मक नोंध लपो. १४
- 5 Write a critical note on the legend about भर्तृहरि and 14
 his life.

६	नीतिशतकनुं मुक्तक काव्य तरीके मूल्यांकन करो.	१४
6	Evaluate नीतिशतकम् as a मुक्तककाव्यम्.	14
७	सज्जनप्रशंसा अने दुर्जननिंदा विशे नीतिशतकना लेखकना विचारोनी यर्था करो.	१४
7	Discuss in sources the views of the author of the नीतिशतकम् on सज्जन प्रशंसा and दुर्जननिंदा.	14
८	भर्तृहरिना भाग्य (प्रारब्ध) विशेना विचारो विशे नोंध लखो.	१४
8	Write notes भर्तृहरि thoughts about fate.	14
९	टूंकनोंध लखो :	१४
9	Write short notes : (१) विद्या प्रशंसा । (२) मुखनिन्दा ।	14
१०	टूंकनोंध लखो :	१४
10	Write short notes : (१) धननुं महत्व. (1) Importance of wealth. (२) मैत्रीमहिमा ।	14